

Brottsoffermyndigheten

Jiddisch

וועגן האַס פאַרברעכן

דעם בראשור איז געצילט אויף יענע פון אייך וואָס זענען
געווען אונטערטעניק צו אָדער זענען אין ריזיקע פון זיין
אונטערטעניק צו האָס פאַרברעך. דאָ וועט איר געפינען מער
וועגן וואָס איז האָס פאַרברעך, וועלכע רעכט איר האָט ווי אַ
געליטענער, ווי אַזוי צו פיילן אַ פּאָליציי באַריכט און וועגן
דעם אָנהאלט, באַשיצונג און הילף וואָס די געזעלשאַפט קען
צושטעלן.

ביסטו געווען א געליטענער פון א האס פארברעך?

זיין א געליטענער פון א פארברעך קען זיין אן ערנסט באליידיקונג. אויב דער פארברעך איז באגאנגען צוליב ווער איר זענט, ווערט די באליידיקונג נאך ערנסטער. איר קענט אַז געווען א געליטענער פון א האס פארברעך.

אין שוועדן, אומגעזעצלעכע דיסקרימינאציע און אויפרייצונג קעגן אן עטנישע גרופע זענען באטראכט אז האס פארברעך. אבער, יעדער פארברעך קען זיין א האס פארברעך אויב דער מאטיוו איז צו פארברעכן די אידענטיטעט פון דעם געליטענער. עס קען זיין באזירט אויף.

- הויט קאליר
- נאציאנאלער אדער עטנישער אפשטאם
- רעליגיע
- סעקסועל אָריענטאציע
- געשלעכט
- געשלעכט אידענטיטעט אדער אויסדרוק
- אַנדערע ענלעכע אומשטאנדן.

איר דאַרפט נישט געהערן צו איינער פון די גרופעס צו זיין א געליטענער פון א האס פארברעך. עס איז גענוג אז דער פארברעכער גלויבט אז איר טוט עס אדער פארבינדט אייך מיט ענינים וואס באטרעפן א שפירעוודיק גרופע. האס־פארברעכן קענען זיין אָנגעפירט קעגן פריוואטע מענטשן אָבער אויך קעגן, צום ביישפיל, זשורנאליסטן, פאָרשער און פּאָליטיקער וואָס זענען אינוואלווד אין דער עפנטלעכער דעבאַטע.

האס פארברעכן קענען אויך זיין אנגעפירט קעגן בנינים און ערטער פארבונדן מיט רעליגיעזע אָדער קולטורעלע גרופעס, ווי שולן, מאַסקוועס און קהילה-צענטערס.

האס פארברעכן קענען טראגן שטרענגער שטראפן

א מענטש וואָס דורכפירט א האס פארברעך קען ווערן פאַראורטיילט צו א שטרענגער שטראָף אין געריכט. צום ביישפיל, סטראשונגען אדער באפאלן מעג ענדיקן אין א שטרענגער אורטייל אויב עס ווערט באטראכט אלס א האס פארברעך.

אווו געשען די פארברעכן?

האָס פארברעכן קענען געשען אין ערגעץ. זיי קענען פאַסירן אין שטוב, אין שול, ביי דער אַרבעט, אויף דער אינטערנעט אָדער אין אַן אַנדער אָרט. וואָס אלע האָס פארברעכנס האָבן געוויינטלעך איז אז זיי זענען אָפט באַזירט אויף אַ מיינונג וווּ עטלעכע גרופעס ווערן געזען ווי העכער און אַנדערע ווי נידעריק. אבער, אַנטיסעמיטישע האָס פארברעכן קענען אויך אויסדריקן מיינונגען וועגן יידן אלס אַ העכערע גרופע מיט גרויס איינפלוס און מאכט אין דער געזעלשאפט.

די פארברעכן קענען נעמען פארשידענע פארמען. האָס פארברעכן קעגן די סאַמי קענען, צום ביישפיל, נעמען די פאָרעם פון גוואַלד אָדער שאָדן געריכטעט צו די ריינדיגערס.

אַפּראָ-שוועדן, ראָמאַ און HBTQI מענטשן קענען, צום ביישפיל, זיין אונטערטעניק צו גוואַלד און באַלעסטיקונג נאָר דורך זיין אין עפנטלעכע סעטינגס. רעליגיעזע האָס-פארברעכן קענען, צום ביישפיל, אַרייננעמען אַנטפלעקן דאָס שליייער אָדער די פאַרשפרייטונג פון אַנטיסעמיטישע קאָנספיראַציע־טעאָריעס אַנליין.

אַ געוויינטלעכע מיינונג איז אז האָס פארברעכנס שטענדיק באטרעפן אפגעזונדערטע, ערנסט אינצידענטן פון גוואַלד, אבער דאָס דאַרף נישט זיין דער פאַל. האָס פארברעכן קענען אויך באַשטיין פון סטראשונגען אָדער אפּענסיוו באַמערקונגען, וואָס זענען פיל מער געוויינטלעך. זיי קענען אויך אַרייננעמען אַ מענטש וואָס ווערט דיסקרימינירט אין קאָנטאַקט מיט אַ פירמע אָדער אַן אויטאָריטעט.

האם פארברעך אָדער דיסקרימינאַציע?

אין טעגלעכער ריידע, דאס ווארט דיסקרימינאַציע איז אפט גענוצט צו באצייכענען פארשידענע מין אומישרדיקער באהאנדלונג. אבער, כדי צו באשטימען דיסקרימינאַציע לויטן געזעץ, דעם אומישרדיקער באהאנדלונג דארפט זיין פארבונדן מיט איינע פון די גרונדן פאר דיסקרימינאַציע. אין דעם זין פון געזעץ, קען אומישרדיקער באהאנדלונג דעמאָלט זיין סיי אומגעזעצלעך דיסקרימינאַציע און סיי דיסקרימינאַציע אונטער די דיסקרימינאַציע געזעץ..

אומגעזעצלעך דיסקרימינאַציע איז אַ האָס פאַרברעך רעגולירט אין דעם פארברעכיק קאָד. איר זענט מעגלעך געווען אונטערטעניק צו אַ האָס פאַרברעך אויב, צום ביישפּיל, איר ווערט געליינקט אַקסעס צו אַ פּלאַץ אָדער סערוויס אויף די זעלבע טערמינען ווי אַנדערע. נאָר פירנעמערס און די וואָס אַרגאַניזירן אַן עפנטלעכע פאַרזאַמלונג קענען ווערן פאַראורטיילט פאַר אומגעזעצלעך דיסקרימינאַציע. כדי צו ווערן פאַראורטיילט, מוז דער מענטש האָבן געהאַט די כוונה צו דיסקרימינירן און עס מוז זיין “באַוויזן אַן קיין סייכלנדיק צווילפּל” אַז מען האָט אייך דיסקרימינירט.

דער דיסקרימינאַציע געזעץ פארבאט דיסקרימינאַציע אין באשעפטיקונג, בילדונג און פארשידענע אנדערע פלעצער פון דער געזעלשאפט. עס דעקט אויך דיסקרימינאַציע באַזירט אויף עלטער און דיסאַביליטי און פארלאנגט נישט אַז דער מענטש וואָס דיסקרימינירט קעגן אייך זאָל דאָס טאָן מיט כוונה: איר קענט דעריבער זיין בארעכטיקט צו שאַדן-געלט אפילו אויב די פערזאָן האט נישט כוונה געהאַט אייך צו דיסקרימינירן. עס איז מער געוויינטלעך אַז דיסקרימינאַציע זאל ווערן געפרווט אונטערן דיסקרימינאַציע געזעץ ווי אונטער די פללים וועגן אומגעזעצלעך דיסקרימינאַציע.

לייענט מער וועגן דיסקרימינאַציע אויף do.se

אויב איר זענט דיסקרימינירט געווען, קענט איר קאָנטאַקטירן די פּאָליציי אָדער דעם דיסקרימינאַציע אָמבדסמאַן. איר קענט אויך קאָנטאַקטירן אַן אַנטי-דיסקרימינאַציע אַגענציע. איר קענט דעמאָלט באַקומען הילף און אינפֿאָרמאַציע וועגן אייערע רעכטן און ווי איר קענט נעמען אַקציע.

קאנסעקווענצן פון האָס פארברעכן

מענטשן וואָס זענען אויסגעשטעלט צו פארברעך קענען רעאגירן אויף פֿאַרשידענע וועגן. צום ביישפּיל, עטלעכע רעאגירן מיט שאַק, זאָרג און מורא, דערווייל אנדערע ווערן נישט אזוי שטאַרק באַשעדיקט. אויף לאַנגע טערמין, קען אויסשטעלן זיך צו פארברעך פירן צו קרענקאורלויב, דעפרעסיע און אומרויקונג. דאָס איז גילטיק פֿאַר אַלע מינפֿאַרברעכן און עס איז וויכטיק אַז איר זאָלט זוכן הילף אויב איר פֿילט זיך נישט גוט.

!! איך בין דערשראָקן צו זיין ווידער אויסגעשטעלט. איך שלאָף שלעכט און איך פיל זיך געשפּאַנט, אפילו ווען איך בין אין שטוב. !!

יין אַ געליטענער פון האָס פארברעכן קען אויך האָבן אנדערע קאָנסעקווענצן. צום ביישפּיל, אַ מענטש וואָס איז געוואָרן אַ געליטענער קען אָנהייבן צו באַהאַלטן זיין רעליגיעזע בינדונג, אויסמיידן געוויסע ערטער, אָדער אויפהערן זיך באַטייליקן אין פּאָליטיקס אָדער אַסאַציאציעס פדי צו אויסמיידן ווערן נאָך אַ מאל אַ געליטענער. זיין אַ געליטענער פון אַנגלייך האָס פארברעכן קען פירן צו מענטשן וואָס צופאַסן זייער וועג פון זיך אויסדריקן אָדער אויסקלייבן צו בלייבן שטיל. די פארברעכן קענען אויך פירן צו אַ פארגרעסערט געפיל פון אומזיכערהייט סיי פארן געליטענער און פאר אנדערע ארום זיי.

האָס פארברעכן קענען אויך פירן צו שוואַכערע לעבן צושטאנדן פֿאַר מענטשן בכלל. מענטשן וואָס געהערן צו שוואַכע גרופּעס מעג פילן אַז זיי האָבן נישט די זעלבע געלעגנהייטן צו נעמען זייער אָרט אין דער געזעלשאַפט אָדער פּאָליטיקס. קהילות און אַסאַציאציעס קענען ליידן פינאנציעלע פראבלעמען אלס אַ רעזולטאט פון אַ פארגרעסערטע נויטיקייט פאר זיכערהייט מיטלען.

אָנהאַלט און הילף

עס זענען דא פארשידענע מין אנהאלט און הילף וואָס איר קענט באַקומען אויב איר זענט געווען אַ געליטענער פון אַ פארברעכן. ווען איר באַריכט אַ פארברעך, וועט איר באַקומען אינפארמאציע וועגן וואו צו באַקומען אנהאלט און הילף.

אויב איר זענט אין שולע, קענט איר קאָנטאַקטירן די שול געזונטהייט סערוויס אדער רעדן מיט אַ לערער. אויב איר אַרבעט, קענט איר קאָנטאַקטירן אייער באַלעבאָס אָדער אַרבעטסגעזונטהייט באַדינונגען. שולן און אַרבעטגעבער האבן אַ פֿאַראַנטוואָרטלעכקייט צו פֿאַרהיטן און באַהאַנדלען באַלעסטיקונג אין שולע און אין דער אַרבעטפּלאַץ.

איר קענט אויך באקומען הילף פון נישט-פֿאַר-פּראָפּיט אַרגאַניזאַציעס ווי די שוועדישע פֿאַרברעכן געליטענער האָטליין. זיי צושטעלן אָנהאַלט און אינפֿאָרמאַציע צו געליטענער פון פֿאַרברעכן, עדות און קרובים. זיי האָבן וואָלונטירן וואָס רעדן אַ סך פֿאַרשידענע שפּראַכן און קענען צושטעלן אָנהאַלט אפילו אויב איר רעדט נישט שוועדיש אָדער אויב פֿאַר אַנדערע סיבות ווילט איר אָנהאַלט אין אייער מוטערשפּראַך. ווען איר רופט דעם טעלעפֿאָן נומער 116 006, וועט איר רעדן מיט אַן עצה-געבער וואָס וועט אייך פֿאַרבינדן מיט אייער לאָקאַלע הייסליין פֿאַר געליטענער פֿון פֿאַרברעכן פֿאַר ווייטערדיקער אָנהאַלט. איר קענט באַקומען אָנהאַלט און הילף אפילו אויב איר האָט נישט באַריכט דעם פֿאַרברעך צו די פּאָליציי, און איר קענט קלייבן צו בלייבן אָנאַנים.

!! דו זאָלסט נישט מורא האָבן צו בעטן הילף. צו וואָס דו ביסט אויסגעשטעלט איז ערנסט און קען טאָקע ווירקן אויף דיר. !!

אויב איר זענט געווען אַ געליטענער פון אַ פֿאַרברעכן און איר דאַרפט קעיר אָדער אָנהאַלט, קענט איר קאָנטאַקטירן אייער געזונט אָדער קעיר צענטער אָדער אַ נויטפֿאַל צימער. איר קענט אויך באַזוכן די 1177 קעיר גייט אַנגליין אָדער רופן 1177 פֿאַר עצות און אַנווייזונגען. עס איז גוט צו זוכן הילף אפילו אויב עס איז שוין אריבער אַ צייט זינט דעם אינצידענט איז געשען.

אויב איר זענט אונטער 18 יאָר אַלט, קענט איר באַקומען הילף דורך דער יוגנט קליניק אין אייער מוניציפּאַליטעט אָדער אַנגליין. עטלעכע מוניציפּאַליטעטן האָבן אויך אָנהאַלט-צענטערס פֿאַר יונגע געליטענע פון פֿאַרברעכן. דאָרט קענט איר באַקומען אָנהאַלט רופן, עצות און פּראַקטישע הילף.

סאציאלע סערוויסעס

די סאציעאלע סערוויסעס אין אייער מוניציפאליטעט דארפן צושטעלן אנהאלט צו מענטשן וואס זענען געווען געליטענער פון פארברעכן. איר דעם געליטענער, און אייערע ליבע מענטשן קענען באקומען אנהאלט. דעם אנהאלט וואס די סאציאלע סערוויסעס פארשלאגן קען זיין שמועס אנהאלט, סאציאלע אנהאלט און פראקטישע הילף.

באקומט הילף פון די ארום אייך

מענטשן ארום אייך, קרובים און פריינט קענען העלפן אויף פארשידענע וועג. וואס פילט זיך שווער קען זיין גרינגער צו באהאנדלען אויב איר רעדט מיט עמעצן מיט וועמען איר פילט זיך זיכער. איר מעג דארפן הילף פון יענע ארום אייך מיט פראקטישע זאכן ווי קאנטאקטירן די אויטאריטעטן אויב עס פילט זיך צו אוועקלייגנדיק.

צו באריכטן די פאליציי

אויב איר זענט געווען א געליטענער פון א פארברעכן אדער פילט אז איר דארפט באשיצונג, איר דארפט קאנטאקטירן די פאליציי. איר קענט באריכטן דעם פארברעכן דורך אנרופן 114 14 אדער דורך באזוכן א פאליציי שטאנד. אויב די סיטואציע איז דרינגלעך, איר דארפט שטענדיק רופן 112.

ווען איר פארלייגט א פאליציי באריכט, עס איז וויכטיק אז איר זאלט דערציילן אזוי פיל ווי מעגליך. אויב מען אנטדעקט די סיבות פון האס-פארברעך פרי אין דער פאליציי אויספארשונג, די פאליציי קען צושטעלן בעסער עווידענץ צום פראקאוראָר. דאָס קען פֿירן צו א שטרענגערע אורטייל אין געריכט. ווען איר פארלייגט א פאליציי באריכט, איר דארפט נישט אליין וויסן צי וואס איז געשען איז א האס פארברעך, אבער עס איז גוט אז איר זאגט אונז אויב איר מיינט אז דאס קען זיין. עס איז דעמאלט געווענדט צו די פאליציי און די רעשט פון דעם געזעצלעך סיסטעם צו באשליסן צי עס איז געווען א האס פארברעך.

|| צו זיין ערלעך, איך בין געווען צווייפלהאפטיק פריער. אבער די רעאקציע

פון די פאליציי איז געווען פרעכטיק, זיי האבן מיך ערנסט גענומען. ||

גוט פאר די פאליציי צו וויסן::

- באליידיקונגען וואָס זענען אויסגעזאָגט געוואָרן במשך דעם אינצידענט.
- גראַפֿיטי, אָביעקטן און סימבאָלן מיט האַספּולע אָנזאָגן וועגן אַ באַזונדערער גרופּע.
- זיי ווערן געדאַכט אין פּריערדיקע אַקציעס, צום ביישפּיל, פּריער האבן געמאַכט אפּענסיווע אַרויסזאָגן וועגן אַ באַשטימטע גרופּע.
- אַנדערע געשעענישן וואָס זענען לעצטנס אָדער נאָענט געשען מיט האַספּולע און דיסקרימינירנדיקע עלעמענטן.
- אויב דער פּאַרברעך איז געווען אָנליין, איז עס אַ גוטע געדאַנק צו נעמען סקרינשאַץ אַזוי אַז איר האָט בילדער, באַמערקונגען אָדער אַרטיקלען געראַטעוועט.

פאליציי ארבעט קעגן האס פארברעכן

די פאליציי פרובירט ארויסצוגעפינען אזוי פרי ווי מעגליך צי א פארברעך קען האבן א האס פארברעך מאטיוו. ווען איר פארלייגט דעם פארברעך, קען מען אייך דעריבער פרעגן צי איר גלויבט אז עס איז דא א באזונדערע סיבה פארוואס דער פארברעכער האט באגאנגען דעם פארברעך. נאך א סיבה פארוואס די פאליציי פרעגט וועגן דעם מאטיוו פון האס פארברעך איז ווייל עס קען ביישטייערן צו א בעסערער בילד פון ווי געווענליך זענען די האס פארברעכן. די פאליציי האט ספעציעלע אויספארשער און עקספערטן וואס ספעציאליזירן זיך אין האס פארברעכן.

געדענקט: עטלעכע מאל די פאליציי אויספארשונג פירט נישט צו דעם אז א פארברעכער ווערט באשולדיקט און פאראורטיילט פארן פארברעך. דאָס מיינט אַז עס איז נישט דאָ גענוג עווידענץ צו פאַרזעצן די אויספאַרשונג און באַווייזן ווער איז שולדיק. דאָס מיינט נישט אַז די פּאָליציי אָדער פּראָקוראַר גלויבן נישט וואָס איר האָט זיי דערציילט. אייער פאליציי באריכט איז וויכטיק און העלפט ווייזן ווי געוויינטלעך דער פארברעך איז.

איר מעג זיין בארעכטיקט צו קאמפענסאציע

אויב איר זענט געווען אַ געליטענער פון אַ האַס פאַרברעכן, קענט איר זיין בארעכטיקט צו באַקומען קאָמפּענסאַציע פֿאַר די שאַדן וואָס זענען פֿאַרשאפן דורך דעם פאַרברעכן. דער פאַקט אַז דער פארברעך האָט געהאַט אַ האַס פארברעך מאַטיוו קען אייך באַרעכטיקן צו העכערע קאָמפּענסאַציע.

פֿארשידענע מין קאָמפּענסאַציע

איר מעג האבן די געלעגנהייט צו באקומען

- שאדן פון דעם פארברעכער
- פארזיכערונג קאמפּענסאַציע פֿון אַן פֿארזיכערונג פֿירמע
- קאמפּענסאַציע פֿאַר פֿאַרברעכען שאַדן דורך די פֿאַרברעכען געליטענער אַגענציע.

עס איז איינפֿאַך דעם פֿאַרברעכער ווער מוז באַצאָלן פֿאַר די שאַדן פארשאפט דורך דער פֿאַרברעך דורך שאַדן-געלט. אויב איר ווילט פֿאָדערן שאַדן-געלט, זאָלט איר זאָגן די פֿאַליציי ווען איר דערציילט זיי וואָס איז געשען. אויב דער געריכט באַשליסט אַז איר זענט באַרעכטיקט צו באַקומען שאַדן-געלט, מוז דער שולדיקער עס אייך באַצאָלן. די שוועדישע דורכפירונג אויטאריטעט קען אייך העלפֿן זאַמלען דאס געלט אויב נויטיק.

איר קענט זיין באַרעכטיקט צו פארזיכערונג קאמפּענסאַציע און קרימינעלע שאדן קאמפּענסאַציע אפילו אויב א פארברעכער איז נישט געווען פאראורטיילט פארן פארברעך אדער אויב דער פארברעכער קען נישט באצאלן די שאדן געלט. קאָנטאַקטירט אייער פֿארזיכערונג געזעלשאַפט(ן) און די פֿאַרברעכען געליטענער אויטאָריטעט צו געפֿינען וואָס איז גילטיק אין אייער פֿאַל.

איר האָט דעם רעכט צו באַשיצונג

אויב איר זענט געוואָרן געסטראשעט אָדער אונטערגעוואָרפֿן צו אַן אַנדער מין פֿאַרברעך, קענט איר האָבן דאָס רעכט צו באַשיצונג. עס איז דעריבער וויכטיק אז איר זאלט זאגן די פֿאַליציי וואס איז געשען, ספּעציעל אויב איר פילט זיך נישט זיכער אדער האט מורא צו ווערן נאך א מאל אונטערגעווארפֿן. עמעצן וואָס איז געווען אונטערטעניק צו אָדער איז אין ריזק פון ווערן אונטערטעניק צו אַ פֿאַרברעך קען אין עטלעכע פֿאַלן באַקומען באַשיצט פּערזענלעכע דאָטן. עס זענען דא דריי מין פון באשיצטע פּערזענלעכע דאָטן:

- פריוואַטקייט צייכענונג
- באַשיצטע באַפֿעלקערונג רעגיסטראַציע
- פֿאַלש פּערזענלעכע דאָטן.

איר צולייגט פֿאַר קאָנפֿידענציאַליטעט צייכענונג און באשיצטע באַפעלקערונג
רעגיסטראַציע מיט די שוועדישע שטייער אַגענציע. די שוועדישע שטייער אַגענציע
אַפט פארלאנגט אַ צערטיפֿיקאַט פון די פּאָליציי אָדער סאַציאַלע סערוויסעס. איר קענט
צולייגן פאר פאלש פערזענלעכע אינפארמאציע פון די פאליציי. שטענדיקמאַכט מען אן
אינדיווידועלע אָפּשאַצונג צי באַשיצטע פערזענלעכע דאַטן קענט האָבן ווירקונג.

געדענקט

האַס פאַרבּרעכן איז נישט נאָר אַ באַפאַל אויף דעם מענטש וואָס איז דעם געליטענער
פון דעם אינדיווידועל פאַרבּרעכן. עס שיקט אויך סיגנאַלן צו דעם גאַנצן גרופע צו
וועלכער דעם געליטענער געהערט און איז אַ באַפאַל אויף אונדזער פריי און אָפֿן
געזעלשאַפֿט.

**" געהאסט ווערן פאר ווער איך בין טוט וויי
אויף א וועג וואס איז נישט קענטיק."**

איר קענט געפינען מער אינפֿאָרמאַציע בײַ דער
. Brottsoffermyndigheten.se

די אינפֿאָרמאַציע אין דעם בראשור איז אויך איבערגעזעצט אין:

- אַראַביש
- דאַרי
- ענגליש
- פֿיניש
- ייִדיש
- נאָרדערן סאַמי
- קורמאַנדזשי
- לולע סאַמי
- מיענקיעלי
- פערסיש
- ראַמאַני טשיב/אַרלי
- טורקיש
- סאַמאַליש
- סאַראַני
- דרום סאַמי
- טיגריניאַ

Brottsoffermyndigheten

Box 470, 901 09 Umeå

טעלעפאָן: 090-70 82 00

registrator@brottsoffermyndigheten.se

www.brottsoffermyndigheten.se